

Errebisioa behar duen zerbitzu publikoa

Gipuzkoako gidariek sei hilabete daramatzate euren automobil, moto, furgoneta eta kamioiak errebisatzeko problemekin. Irungo eta Urnietako Ibilgailuen Azterketa Teknikoko (IAT) zentroak greban daude. Arrazoiak: Eusko Jaurlaritzaren esleipen publikoaren bidez duela 20 urtetik zerbitzua kudeatzen duen TÜV Rheinland enpresa alemaniarrek ez duela langileekin adostu nahi lan baldintzen markorik. Amaiezina dirudien greba baten historia da hau.

| GORKA BEREZIARTUA MITXELENA |

EGUN BAKARREKO grebak motz geratzen direla uste dutenek badaukate protesta luzeagoetarako eskola: Urnietako eta Irungo IATko langileen bilera hau. Sei hilabete daramatzate lana utzirik. Bukaera eperik jarri gabe hasi zuten huelga eta ez du ematen zerbitzu publiko hori bere esku daukan TÜV Rheinland enpresak problema konpontzeko borondate handirik daukanik.

Espainiako Lan Erreformen mamua ikusi dute langileek atzean. Alegia, enpresak ez duela berretsi nahi euren baldintzak blindatuko lituzkeen akordioa, prekariora jokatzen kartak eskuan dauzkalako PPren Gobernuak indarrean jarri duen legediari esker.

Abenduaren 5eko eguerdia da. Hernaniko ELA sindikatuen egoitzan 30 bat lagun, beren kausa erakunde publikoetara nola eraman eztabaidatzen eta umore onean hala ere. Ketxus San Emeterio langile batzordeko lehenakariak darama bolantea: esplikatu duenez, udaletara joko dute; herriz herri euren eskariak ezagutzera eman nahi dituzte, erakunde lokaletatik Eusko Jaurlaritzarainoko bidea egin dezaten. EAEko Gobernuak gai honetan hartzen duen jarrera izan liteke giltza, hura izan baitzen enpresa pribatuei automobilak

aztertzeko zerbitzua kudeatzeko aukera zabaldu ziena 1993an. Eta bere esku dago zerbitzua zein baldintzatan esleitzen den erabakitzea.

Déjà vu

Sei hilabete, baina ez lehenengoak. 2010ean beste hainbeste egin zituzten greban eta urte hartako ekainaren 15ean negoziazio egun luze baten ostean sinatu zuten hitzarme-

Sei hilabete dira Irungo eta Urnietako IATko langileek greba hasi zutenetik. 2010ean beste hainbeste luzatu zen protestaren ondorioz lortu zuten akordioa berrestea eskatzen dute

na komiteak eta TÜV Rheinlandek. ETBren kamerek jaso zuten arratsalde urduri hartako koadroa: langileak zain Lan Harremanen Kontseiluak Donostiako Hondarribia kalean daukan bulegoaren kanpoan, zer gertatuko bertatik bertara jakin nahian. Eta azkenean berri onak, besarkadak, txaloak.

Biharamunean, gaur bilera egiten ari diren gela honetan bertan pankarta jarri zuten ELAko kideek, "lortu duzue, zorionak!". Akordioa

langileen asanbladan onartu ondoren hamaiketakoak jabez ospatu zuten irribarre txikiarekin, borroka luzearen zama gainean oraindik. "Gauzak izorratuta dauden garai hauetan lezioa eman diozue gizar-teari: borrokatuz lor daitekeela", esan zien sindikatuko kide batek.

Orduan hitzartutako akordioa da orain kolokan dagoena. Langileen baldintzak erregulatu zituzten lanuzteen ondoren, baita jardueraren kudeaketa zuzena eta zerbitzu publikoa egoki emateko kondizioak zehaztu ere. Soldata-eskalak erregularizatzea, pertsonal gehiago kontratatzea eta denek gutxiago lan egitea -35 ordu astean-; eta, batez ere, herritarrei EAEko zerbitzu-ordutegi zabalena eskaini ahal izatea, 7:30etatik 20:30ak arte. Mundu guztia ateratzen zen irabazten antza:

langileek euren baldintzak hobetuko zituzten eta zerbitzuaren erabiltzaileek, Gipuzkoako gidariek, erosotasun handiz pasa ahalko zuten errebisioa ia egun osoko ordutegiari esker.

Baina akordio horrek 2011. urtea bukatu arte balio zuen. Geroztik, enpresa ezetxean dago eta langileak gatazkan. Negoziatzeko modu berezi samarra erakutsi du TÜV Rheinlandek, izan ere, langileei idatziz hainbat proposamen egin dizkie, baita langileek onartu ere; baina

DANI BLANCO

Abenduaren 5ean hurbildu gara ELAK Hernanin dauzkan bulegoetara, Irungo eta Urnietako IATetako langileen egoeraren berri jasotzeko. Zerbitzua ahal bezain azkarren berriz eskaintzeko erakunde publikoen inplikazioa eskatzen dute.

akordioari autografoa botatzeko momentuan, atzera egin du kontzesiodun enpresak.

Hortik protesta: 2012an hiru egunetik batean ez zuten lanik egin, duela hiru urteko akordioa berritzearen alde. Aurten egun erdiz hustu dituzte lantokiak 65 alditan, ekainean greba luzeari ekin aurretik.

Etxean "gerrako ekonomia"

Bizi liteke mugarik gabeko greban? Nola? "Gerrako ekonomia" dela dio San Emeteriok, bilera bukatu ondoren hizketan. "600 euro inguruko erresistentzia-kutxa dauka sindikatuak. Horrekin biziraun deza-kezu eta erresistentzia behartzen zaitu. Denak gabezia etxean gurasoen laguntzarekin eta umeen jantaria ahal den bezala ordaintzen".

Azterketa teknikoen etekin ekonomikoak

NOLA BANATZEN DIRA automobil gidariek azterketa teknikoa pasatzearen truke ordaintzen dituzten sosak? Zerbitzua kudeatzen duten enpresek kanon bat ordaintzen diote Eusko Jaurlaritzari, erabiltzaile bakoitzak ordaintzen duenaren %10. Urtero 570.000 azterketa pasatzen dira EAEn gutxi gorabehera, Kexus San Emeteriok azaldu duenez.

32 milioi euroko fakturazioa daukate zerbitzua beren esku daukaten enpresek eta langileen kostua 12 milioi euro ingurukoa da. Irungo eta Urnietako IAT-tan, zehazki, normal lan egin zuten azken urtean 5 milioi eurotik gorako fakturazioa izan zuten. Langileen soldatak berriz, 2 milioi ingurukoak izan ziren.

Makinerian gastu handirik eskatzen ez duen zerbitzua izanda, atera litezke kontuak mota horretako zerbitzua kudeatzeak ematen dituen irabaziak zenbaterainokoak diren.

Ainhua Quevedo greban ari den IATko langileetako bat da. Hamahiru urte daramatza bertan lanean eta bikotekidea langabezian dagoenez, erresistentzia-kutxa eta familiaren laguntza ditu sostengu bakar. Estualdi ekonomikoari enpresaren arreta falta gehitu behar zaio bere uestez: "Bost hilabetera iritsi arte ez dira hizketara etorri". Eta orduan ere ez

dute bilera-egutegirik adostu nahi izan, gero jakin ahal izan dugunez.

2010eko akordioa sinatzea lortu zutenetik liskarra etengabea izan dela dio Quevedok. Euskal Herriko IATentzat arduradun bat jarri zuen TÜV Rheinlandek eta berehala hasi zen neurriak hartzen hitzarmenari itsu eginez: langileak kaleratu dituzte; batzuk Irundik Urnietara lekuz

Dudaz beteriko esleipen publikoak EAEko IATetan

30 URTERAKO esleitu zitzaion TÜV Rheinlandi Gipuzkoako IATen zerbitzua 1993ko hondarrean. Baina 2009ko uztail bukaeran enpresak Jaurkitzaren komunikazio bat jaso zuen, esanez Espainiako Auzitegi Gorenak 2007ko abenduaren 28an emandako sententzia baten arabera kontzesioa bertan behera geratzen zela eta beste enpresa bati zegokiola zerbitzuaz arduratzea. Geroztik epaitegiaren pasilloetan dabil gaia, enpresaren helegitea eta 2010etik atzeratzen ari den erabaki judiziala medio.

Esleipenetako irregulartasunak kontu arrunt samarra dira EAEko ibilgailuen azterketa teknikoen zentroetan, esan liteke miatutako autoak adina orrialde pilatzen ari direla epaitegiaren zerbitzuak duela hogei urte lehiaketa publikora ateratzen zirenetik. Gasteizko eta Bergarako IATak bere esku zeuzkan Luybas enpresari begiratzea besterik ez dago: zerbitzua bere esku geratu zenetik lehiaketara aurkeztu ziren beste enpresak errekurtsioak jarri dituzte. Bi hamarkadako bataila judizialaren ondoren, aurtengo urriaren 30ean zerbitzua eskuz aldatu da, orain ITA Asua SL-ren esku dago zerbitzua.

Irun eta Urnietakoen kasuan badago arreta deitzen duen kontu bat: Eusko Jaurlaritzako funtzionario ohi batek, Javier Goldarazena, zerbitzua TÜV Rheinlandi esleitzearen aldeko txostena egin ondoren enpresa horretako koordinatzaile izaten bukatu zuen 2006an. *ElDiario.es* webgunean Zuriñe Andia kazetariak eman zuen aferaren berri aurtengo apirilean. Albistean kontatzen denez, Goldarazena egin zituen lehiaketa publikoaren lau balorazio teknikoaren dokumentuak eta gainera Industria Sailaren kontratazio mahaiak 1993an egin zituen bi bileretan parte hartu zuen, urriaren 27an eta azaroaren 5ean. Bigarren bileran horretan onartu zen TÜV Rheinland arduratuko zela Gipuzkoako bi IATez hurrengo 30 urteetan.

Goldarazena gaiari buruz emandako azalpenak ere jaso zituen *ElDiario.es*ek: “Beste batzuetan ere galdetu didate irregularra ote zen. Ba ote da hamahiru urtez lanean egon ondoren? [TÜV Rheinlandek] lanpostua eskaini zidan lege kontuetan espezialista nahi zuelako. Komeni zitzaidan. [Gobernuan] ez nuen etorkizunik ikusten. Baldintza hobeak eskaintzen dizkidate eta banoa”.

aldatu, nahiz eta horrelakorik egingo ez zutela adostuta egon; eta enpresako arduradunak langileekin daukan tratua “oso hotza” dela dio.

Madriren 21 lagun kalera

Gipuzkoako IATak ez dira TÜV Rheinlanden esku daukan bakarrak. Nafarroan ibilgailuen azterketa teknikoak egiten duten hiru zentro enpresa beraren esku daude, Doneztebekoa, Arbizukoa eta Berriozarkoa. Espainiako Estatuan guztira mota honetako hama-

zazpi zerbitzu kontrolatzen ditu, tartean Madrilgo Erkidegoko lau.

“Gerrako ekonomia” bizi dute langileek etxean: ELA sindikatuaren erresistentzia-kutxa eta bakoitzak lor dezakeen laguntza familiarra dira haien sostengu ekonomikoa azken urte erdian

Han 21 lagun kaleratu dituzte eta gainontzeko langile guztien

baldintzak (89 lagunena) aldatu ere bai San Emeteriok azaldu duenez. Erabakia alde bakarrekoa izan da. “Ordu gehiago sartuko dituzte, igande goizetan ere lanera joan beharko dute agian”. Ez hori bakarrik: “Baldintza aldaketa horiek sartu dituzte, baina legeak dio hiru hilabete barru berriz aldatu ditzaketela. Madriren orain hasi dira mobilizatzen, baina ez daukatenez guk daukagunaren antzeko ezer lehendik hitzartuta, ezin jakin hiru hilabete barru zer”.

**ZINKUNEGI
OPTIKA**

Hernani, 23 · 20004 Donostia
T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

zuri begira

Enpresak bere asmoen berri emango balu errazagoa izango litza-tekeela uste du komiteko ordezkariak. Zenbait mediorekin gosari informatiboak egin dituela-eta kexu da: “Prentsan gauza asko esan bai, baina benetan ez dute konprometitu nahi”.

Espainiako Lan Erreformak dio lantoki bakoitzean adosten den konbenioak lehentasun aplikatiboa daukala Estatuko hitzarmenaren gainetik. Zergatik ez bihurtu aurreko greba amaitzean sinatutakoa euren esparruko lan baldintzen marko? Zer bilatzen du enpresak horren orde? Hori da greban dauden langileek galdetzen dutena, erantzunik aurkitu gabe oraingoz.

Auto pilaketak Nafarroako zentroetan

Bitartean, eusko gidariak grebaren ondorioak nabaritzen ari dira: ekainetik tarteka agertzen da hedabideetan Doneztebeko eta Arbizuko IAT-tan gertatzen ari diren auto pilaketen albistea. Gipuzkoan errebisia egin ezinda, Nafarroako zen-

troetara jo dute askok hilabete hauetan. Eta horrek ezohiko argazkiak ateratzeko parada eman du, prestatuta zeudena baino lan bolumen askoz handiagoari aurre egin behar izan baitiote Nafarroako IAT zentroek.

Bi ordu itxaron behar izan zituzten zenbait autok uztailan, zirkulatzeko derrigorrezkoa den pegatina lortu ahal izateko. “Gainezka” zeudela adierazi zion Arbizuko zentroko langile batek *Diario de Navarra* egunkariari.

Grebalariak jabetzen dira ondorio horietaz, baina argi dute ez dela beraien kapritxo sortutako egoera. Euren problematikaz informatzeko prestatutako txostenean diotenez, “milaka gipuzkoarren eskubideei kalte egiten” ari zaie kontzesiodun enpresa, zerbitzua behar bezala emateko baldintzak ez jartzeagatik. Eta EAEko administrazioaren eskubideak ere urratzen dituela uste dute, Jaurilaritzak ez baititu azken sei hilabeteetan kobratu azterketa tekniko bakoitzarengatik zegozkion kanonak.

Ketxus San Emeterio, IATko langile batzordeko ordezkaria.

Jaurilaritzaren esku

Hala ere “enpresa eroso dago”, San Emeterioren ustez. “Nafarroako IATak bere esku daude eta Gipuzkoan egiten ari ez garen azterketa

EGIN ZAITEZ **HARPIDEDUN**
ETA GUK **ZURI ERE OPARI**
SU TA GAR TALDEAREN
‘BIZIRIK GAUDE’
DISKO BERRIA

Tel.: 943 457 250
harpidetza@gaztezulo.com

gaztezulo .com
HI ETA HIRE MUNDUAK

**BEHIN OPARITU
11 ALDIZ JASO
URTE OSOAN GOZATZEKO!**

11 ALDIZKARI JASOKO DITU(ZU) ETXEAN.
MUSIKA, ZINEA, SEXUA, LITERATURA, INTERNET,
ARTE ESZENIKOAK, KIROLA, ARGAZKILARITZA...

**HI ETA HIRE
20€
URTEAN
MUNDUAK**

TERMOMETROA • IAT GREBAN

HUELGAITVGIPUZKOA.BLOGSPOT.COM

G.B.

HUELGAITVGIPUZKOA.BLOGSPOT.COM

Sei hilabete greban, baina ez geldirik: IATetako langileek protesta asko egin dituzte lanuzteari ekin ziotenetik. Goian, ezkerrean, TÜV Rheinlanden esku dagoen IAT zentro baten aurrean. Eskuinean, IATetako langile bat ELAren egoitzan pankartan idazten, greban 170 egun bete zituztela-eta. Lan ikuskaritzaren eta Eusko Jaurlaritzaren egoitzen atarietan egindako kontzentrazioak ikus daitezke horren azpian eta behean, ezkerrean, grebak eragindako Doneztebeko zentroko auto pilaketa aurtengo uztailean.

batzuk horietan egiten ditu. Dirutan ez da hainbeste galtzen ari”.

Lau aldiz bakarrik bildu da langileekin grebak dirauen sei hilabeteetan. Langile batzordeko ordezkariak uste du administrazioak estutzen duen arte ez dela mugituko. Eta Jaurlaritzak badu nondik heldu, bere ustez: “Esleipenaren baldintzak biltzen dituen dokumentua daukate epe eta ordu jakin batzuk zehazten dituen. Tartean esaten da, kontzesioa bertan behera gertatzen dela zazpi egunetan ez baldin badu zerbitzua behar bezala eskaintzen”.

Antzera esleituta dauden beste zerbitzu publikoetan horrelako

“Enpresa eroso dago. Nafarroako IATak bere esku daude eta Gipuzkoan egiten ari ez garen azterketa batzuk horietan egiten ditu. Dirutan ez da hainbeste galtzen ari”

**Ketxus San Emeterio,
IATeko enpresa batzordea**

gatazkak hainbeste denboraz konpondu gabe egotea onartezina izango litzatekeela gaineratu du: adibidez, herri eta hirietako hondakinak

biltzen dituzten enpresei ez litzaieke utziko pasatzen urte erdiz zerbitzurik ez eskaintzea. Diferentzia, herritarrek egunero ateratzen dutela hondakinen kuboa eta aldiz IATetik gehienez urtean behin baino ez direla pasatzen. Horretarako Gipuzkoatik Nafarroara joan beharra munduko gauzarik erosoena ez den arren, izugarritzko kezarik ere ez du eragiten. “Herritarrek, langileek eta administrazioak derri-

gortu beharko dugu enpresa kontratuan hartu zituen konpromisoak bete ditzan”.

